

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای حرفه‌ای

عنوان پایان نامه:

بررسی موانع و مزایای درمان توریست‌های آذربایجانی از دیدگاه گردشگران
آذربایجانی در شهرستان اردبیل در سال 1395

استاد راهنما:

خانم دکتر نسرين فولادی

استاد مشاور:

آقای دکتر شهرام حبیب زاده

نگارنده:

سوسن براری

شماره پایان نامه :

0562

کد اخلاق :

94106

سال تحصیلی 95-96

سپاسگزاری:

تشکر و سپاس بی پایان مخصوص خدایی است که بشر را آفریده و به او قدرت اندیشیدن داده و توانایی های بالقوه را در وجود انسان قرار داده و او را امر به تلاش و کوشش نموده و راهنمایی را برای هدایت بشر فرستاده است.

پس از ارادت خالصانه به درگاه خداوند بی همتا لازم است از استاد ارجمند سرکار خانم دکتر نسرين فولادی که در تهیه این تحقیق مرا مورد لطف خود قرار دادند و راهنمایی های لازم را نمودند تشکر و قدردانی نموده. موفقیت همگان را از درگاه احدیت خواهانم.

همچنین از آقای دکتر شهرام حبیب زاده که زحمت مشاوره این پایان نامه را متقبل شدند بسیار سپاسگزارم و از کلیه اساتید ارجمندی که در محضر آنها کسب دانش کرده ام صمیمانه تشکر می نمایم.

تقدیم به:

پدر و مادر عزیز و مهربانم

که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی همواره یآوری دلسوز و فداکار و پشتیبانی

محکم و مطمئن برآیم بوده‌اند.

چکیده:

عنوان: بررسی موانع و مزایای درمان توریست های آذربایجانی از دیدگاه گردشگران

آذربایجانی در شهرستان اردبیل در سال 1395

سابقه و هدف: گردشگری سلامت سفری سازمان یافته از محیط زندگی فرد به مکان دیگر

است که به منظور حفظ، بهبود و دستیابی مجدد به سلامت جسمی و روحی فرد صورت می پذیرد و به عنوان یکی از ابعاد گردشگری، به توسعه پایدار و پویایی اقتصادی کشور کمک می نماید. هدف از این مطالعه بررسی عوامل تأثیر گذار در انتخاب کشور ایران به عنوان محلی برای دریافت خدمات درمانی از دیدگاه گردشگران آذربایجانی میباشد.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر مطالعه ی ترکیبی کیفی و کمی از نوع مطالعه ی آنالیز محتوا

و توصیفی-مقطعی می باشد، در قسمت اول مطالعه از طریق نمونه گیری غیر احتمالی از گردشگرانی که در مسافرخانه ها اقامت داشتند، متغیرهای موثر در جذب و نارضایتی مشخص و در مرحله دوم با استفاده از نتایج بخش اول مطالعه و مرور متون، پرسشنامه بر اساس سیستم لیکرت تهیه و از طریق تکمیل بر روی 213 مسافر عوامل موثر بر اساس شدت تاثیرشان در فرایند امتیاز بندی شدند.

یافته ها: طی مطالعه انجام شده 35/7 افراد مؤنث و 63/4٪ مذکر بودند. بیشترین گروه سنی

افراد وارد شده به مطالعه بین 20 تا 40 سال (43/2٪) بود. بالاترین فراوانی در رابطه با نوع

بیماری جهت مراجعه مربوط به بیماری های داخلی (3/10٪)، عفونی (4/9٪)، جراحی (5/8٪) و اورولوژی (8٪) بود. از بین عوامل مورد بررسی کیفیت خدمات درمانی و هزینه درمان از نظر گردشگران به ترتیب با میانگین $3/08 \pm 0/05$ و $3/05 \pm 0/35$ بیشترین عامل تأثیر گذار در بین سایر عوامل، برای مسافرت به ایران بود. عوامل سیاسی و امنیتی و تجهیزات پزشکی هرکدام به ترتیب با میانگین $2/98 \pm 0/04$ و $2/98 \pm 0/07$ در رتبه ی سوم قرار گرفتند و عوامل مربوط به سهولت سفر با میانگین $2/95 \pm 0/05$ به عنوان عامل چهارم تأثیر گذار در انتخاب کشور ایران از دیدگاه گردشگران بود. زمان انتظار کمترین عامل تأثیر گذار در سفر به ایران از دیدگاه گردشگران با میانگین $2/84 \pm 0/09$ بود.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که کیفیت درمانی، هزینه درمان، عوامل سیاسی و امنیتی، تجهیزات پزشکی و سهولت سفر بر انگیزه ورود بیماران خارجی به ایران اثر مثبت داشته اما زمان انتظار، تنوع درمانی، عوامل جامعه شناختی و جاذبه های گردشگری تأثیر زیادی ندارند. بنابراین پیشنهاد می شود که در برنامه های بازاریابی و تبلیغاتی تمرکز بر روی 5 عامل اول قرار گیرد و از طرفی برای جلوگیری از اثر سوء سایر عوامل راه حلی برای تقویت عوامل اندیشه گردد.

واژه های کلیدی: گردشگری پزشکی، آذربایجان

فهرست مطالب

1	فصل اول: طرح تحقیق
2	1-1- مقدمه و بیان مسئله
3	2-1- تعریف واژه
4	3-1- اهداف مطالعه
4	1-3-1- هدف کلی
4	2-3-1- اهداف اختصاصی
5	3-3-1- هدف کاربردی
5	4-1- فرضیات و سوالات تحقیق
6	فصل دوم: پیشینه تحقیق
7	1-2- مبانی نظری
7	1-1-2- توریسم
10	2-1-2- توریسم درمانی
13	3-1-2- علل و موانع و مزایای مسافرت از دیدگاه مسافران
15	2-2- مروری بر مطالعات انجام شده
18	فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق
19	1-3- نوع مطالعه
19	2-3- جامعه آماری و روش نمونه گیری
20	3-3- روش تجزیه و تحلیل داده ها
20	4-3- معیارهای ورود
20	5-3- معیارهای خروج
21	6-3- ملاحظات اخلاقی

- 7-3- محدودیت های مطالعه 21
- 8-3- جدول متغیرهای مطالعه 22
- فصل چهارم: نتایج 24
- 1-4- نتایج 25
- 2-4- نمونه ای از تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصله از مصاحبه 25
- 3-4- تحلیل طبقات 29
- 1-3-4- علل مسافرت به ایران 29
- 2-3-4- علل مراجعه به پزشکان ایرانی 29
- 3-3-4- عوامل عدم رضایت بیماران از مراجعه به ایران ایران 29
- 4-4- اطلاعات دموگرافیک افراد شرکت کننده در پژوهش 30
- 5-4- اطلاعات مربوط به علت مراجعه و نوع بیماری 31
- 6-4- نتایج حاصله از تأثیر عوامل مختلف در مراجعه به ایران از دیدگاه گردشگران 32
- 1-6-4- هزینه درمان 32
- 2-6-4- زمان انتظار 33
- 3-6-4- تنوع درمانی 33
- 4-6-4- کیفیت خدمات پزشکی 34
- 5-6-4- تجهیزات پزشکی 35
- 6-6-4- شرایط سیاسی امنیتی 36
- 7-6-4- سهولت سفر 37
- 8-6-4- عوامل جامعه شناختی 38
- 9-6-4- جاذبه های گردشگری 38
- 7-4- میانگین نمرات واحدهای پژوهشی در رابطه با هر یک از دسته عوامل تأثیرگذار در مسافرت به ایران 59

64	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
65	5-1- بحث
68	5-2- نتیجه گیری
68	5-3- پیشنهادات
69	5-4- موانع طرح
66	منابع
70	پیوست شماره 1
74	پیوست شماره 2
78	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول 1-4: رابطه بین سن در گروه مورد و شاهد 27
- جدول 2-4: توزیع جنسی نمونه های مورد پژوهش 40
- جدول 3-4: توزیع سنی نمونه های مورد پژوهش 40
- جدول 4-4: وضعیت مذهب در نمونه مورد مطالعه 41
- جدول 5-4: میزان تحصیلات نمونه های مورد پژوهش 41
- جدول 6-4: وضعیت اقامت در نمونه های مورد پژوهش 42
- جدول 7-4: نحوه مسافرت در نمونه های مورد پژوهش 42
- جدول 8-4: سابقه سفر قبلی نمونه های مورد پژوهش 43
- جدول 9-4: علت سفر در نمونه های مورد پژوهش 43
- جدول 10-4: بررسی وضعیت نوع بیماری در نمونه مورد پژوهش 44
- جدول 11-4: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر پایین بودن هزینه درمان در انتخاب کشور ایران 45
- جدول 12-4: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر پایین تر بودن هزینه درمان در مقایسه با کشور خود در انتخاب کشور ایران 45
- جدول 13-4: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر کمتر بودن هزینه های درمانی و غیر درمانی در ایران نسبت به کشور خود در انتخاب کشور ایران 46

- جدول 4-14: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر کم بودن زمان انتظار برای درمان در انتخاب کشور ایران 46
- جدول 4-15: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر فرآیندهای پذیرش و درمان صحیح در انتخاب کشور ایران 47
- جدول 4-16: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر عدم نیاز به تشریفات اداری جهت تسریع فرآیندهای سیستم مراقبت سلامت در انتخاب کشور ایران 47
- جدول 4-17: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر تنوع خدمات پزشکی و درمانی در انتخاب کشور ایران 48
- جدول 4-18: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود متخصصان ماهر و ورزیده در انتخاب کشور ایران 48
- جدول 4-19: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود بیمارستانهایی با پزشکان و جراحان مورد تأیید در انتخاب کشور ایران 49
- جدول 4-20: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود بیمارستانهایی با درجه بالای درمان در انتخاب کشور ایران 49
- جدول 4-21: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود بیمارستانهای تضمین کننده نتیجه درمان و تابع قانون در انتخاب کشور ایران 50
- جدول 4-22: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود بیمارستانهای مجهز به دستگاههای پزشکی پیشرفته در انتخاب کشور ایران 50

- جدول 4-23: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود آزمایشگاههای مجهز به دستگاههای پزشکی پیشرفته در انتخاب کشور ایران 51
- جدول 4-24: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود ابزارآلات پزشکی علمی در انتخاب کشور ایران 51
- جدول 4-25: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود امنیت برای سفر در انتخاب کشور ایران 52
- جدول 4-26: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر میزان پایین جرایم در انتخاب کشور ایران 52
- جدول 4-27: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر پایداری سیاسی در انتخاب کشور ایران 53
- جدول 4-28: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود پرواز مستقیم از کشور خود در انتخاب کشور ایران 53
- جدول 4-29: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر مسافت کم از کشور خود در انتخاب کشور ایران 54
- جدول 4-30: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر تهیه خدمات راحتی و تسهیلات برای بیماران در انتخاب کشور ایران 54
- جدول 4-31: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر سهولت در گرفتن ویزا در انتخاب کشور ایران 55

جدول 4-32: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر دریافت خدمات پزشکی بر طبق قوانین

شرعی در انتخاب کشور ایران..... 55

جدول 4-33: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر حرف زدن به زبان مشترک در انتخاب

کشور ایران..... 56

جدول 4-34: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود فرهنگ غنی در انتخاب کشور

ایران..... 56

جدول 4-35: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر وجود جذابیت های توریستی (طبیعت

و ...) در انتخاب کشور ایران..... 57

جدول 4-36: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر داشتن آب و هوای خوب در انتخاب

کشور ایران..... 57

جدول 4-37: فراوانی نظرات گردشگران در رابطه با تأثیر داشتن فضاهایی برای درمان در انتخاب

کشور ایران..... 58

جدول 4-38: اطلاعات حاصل از نمره دهی به سؤالات مربوط به نگرش گردشگران..... 59

اختصارات

MT : Medical Tourism